der ii gestelde te preciseren met het oog op de Britse wettelijke regeling.

2. Degene die uit hoofde van voordien verplicht betaalde bijdragen, krachtens de wettelijke regeling van een Lid-Staat aanspraak kan maken op onder verordening nr. 1408/71 vallende uitkeringen, verliest zijn hoedanigheid van „werknemer" in de zin van de verordeningen nrs. 1408/71 en 574/72 niet om de enkele reden dat hij op het tijdstip waarop de verzekerde gebeurtenis intrad, geen bijdragen meer betaalde en daartoe ook niet verplicht was.
3. De uitdrukking „wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten" in artikel 8 van verordening nr. 574/72 moet aldus worden opgevat, dat zij mede betrekking heeft op de bepalingen van de gemeenschapsverordeningen.
4. Artikel 86 van verordening nr. 1408/71 moet worden uitgelegd in die zin, dat wanneer een aanvraag, verklaring of beroepschrift wordt ingediend bij een autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van een andere Lid-Staat dan die krachtens wiens wetgeving de uitkering moet worden toegekend, deze autoriteit, dit orgaan of deze rechterlijke instantie niet bevoegd is de ontvankelijkheid van bedoelde aanvraag, verklaring of beroepschrift te beoordelen. Deze bevoegdheid komt bij uitsluiting toe aan de autoriteit, het orgaan of de rechterlijke instantie van de Lid-Staat krachtens wiens wetgeving de uitkering moet worden toegekend en waaraan de aanvraag, de verklaring of het beroepschrift in elk geval moet worden doorgezonden.
5. Artikel 8 van verordening nr. 574/72 is slechts van toepassing voorzover aan de aanvraag van betrokkene in feite kan worden voldaan door toepassing van de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten, en uitsluitend met betrekking tot het tijdvak waarover de aanvrager krachtens de in dat artikel aangewezen wettelijke regeling aanspraak op uitkeringen kan maken.

   Daarentegen sluit deze bepaling niet uit dat iemand die het maximum recht dat wordt toegekend door de Lid-Staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden, heeft uitgeput, voor een verdere periode uitkeringen ontvangt krachtens een andere wettelijke regeling waaraan zij onderworpen is geweest en die, ter bescherming van moeder en kind, een langere verlofperiode toestaat. Dit resultaat kan echter niet worden aangemerkt als „ongerechtvaardigde cumulatie" welke genoemde bepaling wil uitsluiten.

In zaak 143/79,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van de National Insurance Commissioner te Londen, in het aldaar aanhangig geding tussen

MARGARET WALSH

en

NATIONAL INSURANCE OFFICER,

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 86 van verordening nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB L 149, van 1971, blz. 2), van artikel 9 van verordening nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening nr. 1408/71 (PB L 74 van 1972, blz. 1), en van het begrip „werknemer" in de zin van deze beide verordeningen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: A. Touffait, kamerpresident, P. Pescatore en O. Due, rechters,

advocaat-generaal: F. Capotorti
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

het navolgende

ARREST

De feiten

De verwijzingsbeschikking en de krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Verzoekster in het hoofdgeding, Margaret Walsh, is sinds 1967 aangesloten bij de Britse sociale zekerheidsregeling. Van augustus 1973 tot januari 1974 werkte zij in de Republiek Ierland; daarna keerde zij terug naar het Verenigd Koninkrijk en vond daar opnieuw werk. Nadat zij in juni 1974 was gehuwd — en de betaling van de volledige bijdrage aan de Britse regeling had gestaakt — vertrok zij in oktober 1974 wederom naar Ierland om zich bij haar echtgenoot te voegen. Nadat zij op 31 juli 1975 in Ierland was bevallen, keerde zij op 21 augustus 1975 terug naar het Verenigd Koninkrijk om daar te gaan wonen.

2. Haar aanvraag om moederschapsuitkering in het Verenigd Koninkrijk van 3 oktober 1975 werd door de Insurance Officer afgewezen, omdat deze aanvraag

niet binnen de voorgeschreven termijn was ingediend en niet was aangetoond dat daarvoor voortdurende geldige redenen bestonden. Na de verwerping van het door haar tegen deze beslissing bij het „local tribunal" ingestelde beroep, kwam Walsh in hoger beroep bij de National Insurance Commissioner. Voor deze instantie werd gesteld dat er gedurende het verblijf in Ierland geen aanspraak op uitkering bestond krachtens de Britse wettelijke regeling alleen, en dat, waar Walsh de hoedanigheid van „werknemer" in de zin van verordening nr. 1408/71 had verloren, de artikelen 19 en 22 van deze verordening evenmin op haar van toepassing waren. Voorts werd de vraag opgeworpen of, zo verordening nr. 1408/71 van toepassing was, ingevolge artikel 8 van verordening nr. 574/72 niet de plaats van de bevalling beslissend was en of de zaak daarom niet overeenkomstig artikel 86 van verordening nr. 1408/71 naar de Ierse autoriteiten moest worden verwezen.

3. Bij beschikking van 11 september 1979 besloot de National Insurance Commissioner de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie krachtens artikel 177 EEG-Verdrag te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„1. Is iemand die voldoet aan de in een Lid-Staat (in casu het Verenigd Koninkrijk) met betrekking tot bijdragebetaling gestelde voorwaarden voor het recht op een (in casu verlaagde) moederschapsuitkering gedurende het gehele tijdvak waarvoor de uitkering in dat land wordt gevraagd, een ‚werknemer' in de zin van a) verordening (EEG) nr. 1408/71 en b) verordening (EEG) nr. 574/72, ook al heeft de betrokkene over dat tijdvak geen bijdragen betaald en was zij daartoe ook niet verplicht?

2. Moet een werknemer die voldoet aan de in de wettelijke regeling van meer dan één Lid-Staat (in casu het Verenigd Koninkrijk en de Republiek Ierland) met betrekking tot bijdragebetaling gestelde voorwaarden voor het recht op een (volledige of verlaagde) moederschapsuitkering, voor de toepassing van artikel 8 van verordening nr. 574/72 worden beschouwd als iemand die ‚aanspraak kan maken op moederschapsuitkeringen' ingevolge die wettelijke regelingen,

a) ongeacht of deze werknemer ingevolge de wetgeving van een of meer dezer Lid-Staten niet in aanmerking komt voor die uitkeringen wegens het te laat indienen van de aanvraag of om andere redenen, of

b) alleen wanneer krachtens de wettelijke regeling van al die Lid-Staten de aanvraag van die werknemer moet worden toegewezen?

3. Moet de verwijzing in artikel 8 van verordening nr. 574/72 naar ‚de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten' aldus worden opgevat, dat zij a) mede, of b) niet betrekking heeft op de EEG-verordeningen?

4. Indien een werknemer aanspraak kan maken op moederschapsuitkering krachtens de wetgeving van meer dan één Lid-Staat in de zin van artikel 8 van verordening nr. 574/72, sluit dan de bepaling van dat artikel,

dat deze prestaties uitsluitend worden toegekend krachtens de wettelijke regeling van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de bevalling heeft plaatsgehad (in casu de Republiek Ierland), de mogelijkheid uit dat verzoekster moederschapsuitkeringen ontvangt in Lid-Staten waar de bevalling niet heeft plaatsgevonden (in casu het Verenigd Koninkrijk),

a) uitsluitend met betrekking tot het tijdvak waarvoor verzoekster aanspraak kan maken op moederschapsuitkeringen krachtens de wettelijke regeling van de Lid-Staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden, of

b) met betrekking tot alle moederschapsuitkeringen in verband met die bevalling in die Lid-Staten waar de bevalling niet heeft plaatsgevonden?

5. Is bedoeld artikel 8, voor zover daardoor verzoeksters aanspraak op moederschapsuitkering in de Lid-Staten waar de bevalling niet heeft plaatsgevonden, wordt uitgesloten, rechtsgeldig en niet onrechtmatig?

6. Zijn de bepalingen van artikel 86 van verordening nr. 1408/71 inzake het doorzenden van aanvragen aan de bevoegde autoriteiten, van toepassing met betrekking tot een aanvraag die — om te voldoen aan de wettelijke regeling van één Lid-Staat (in casu de Republiek Ierland) — binnen een bepaalde termijn had moeten worden ingediend bij een autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van die staat, doch die na die termijn is ingediend bij een overeenkomstige autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van een andere Lid-Staat (in casu het Department of Health and Social Security, te Londen, Verenigd Koninkrijk)?"

4. In het Verenigd Koninkrijk wordt de moederschapsuitkering toegekend voor een tijdvak van ten hoogste elf weken vóór en zeven weken na de bevalling (Section 22(2) Social Security Act 1975). Toekenning geschiedt op voorwaarde dat de betrokkene gedurende een bepaalde referentieperiode als werknemer bijdragen heeft betaald (Section 22 (1) b, en bijlage 3, deel I, par. 3, Social Security Act). De aanvraag om moederschapsuitkering kan vóór of na de bevalling worden ingediend. In dit laatste geval worden de uitkeringen slechts toegekend voor een periode van ten hoogste zeven weken (Regulation 6(1) b, Social Security (Maternity Benefit) Regulations, uitvoeringsverordening 1975 nr. 553), terwijl de aanvraag binnen drie weken na de bevalling moet worden ingediend. Wordt deze termijn overschreden, dan wordt de uitkering in het algemeen slechts toegekend vanaf de week waarin de aanvraag is ingediend, tot het eind van de zesde week na de bevalling (Social Security (Claims and Payments) Regulations 1975, bijlage 1, uitvoeringsverordening 1975 nr. 560). Na de wettelijk voorgeschreven termijn ingediende aanvragen kunnen niettemin worden aanvaard, wanneer wordt aangetoond dat daarvoor geldige redenen bestaan (Section 82 (1) Social Security Act en Regulation 13 van uitvoeringsverordening 1975 nr. 560).

5. De bepalingen van de Ierse Social Welfare Act 1952 en de uitvoeringsverordeningen inzake de moederschapsuitkering komen in beginsel overeen met de regeling in het Verenigd Koninkrijk. In Ierland wordt deze uitkering echter toegekend voor een tijdvak van ten hoogste zes weken vóór en zes weken na de bevalling.

6. Volgens artikel 1, sub a-ii van verordening nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB L 149 van 1971, blz. 2), wordt onder „werknemer" verstaan ieder

„die in het kader van een stelsel van sociale zekerheid dat voor alle ingezetenen of voor de gehele bevolking geldt, verplicht verzekerd is tegen een of meer gebeurtenissen behorende tot de takken van sociale zekerheid waarop deze verordening van toepassing is:
. . ."

7. De voorschriften die gelden bij samenval van aanspraken op moederschapsuitkering krachtens de wettelijke regelingen van verschillende Lid-Staten, zijn te vinden in artikel 8, eerste alinea, van verordening nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB L 74 van 1972, blz. 1), dat luidt als volgt:

„Indien een werknemer of een lid van zijn gezin aanspraak kan maken op prestaties bij moederschap krachtens de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten, worden deze prestaties uitsluitend toegekend krachtens de wettelijke regeling van de staat op het grondgebied waarvan de bevalling heeft plaatsgevonden, of indien de bevalling niet op het grondgebied van één dezer Lid-Staten heeft plaatsgevonden, uitsluitend krachtens de wettelijke regeling van de Lid-Staat waaraan deze werknemer laatstelijk onderworpen is geweest".

8. Artikel 86 van verordening nr. 1408/71 bevat een regeling voor het geval aanvragen, verklaringen of beroepschriften worden ingediend bij een autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van een andere dan de bevoegde Lid-Staat. Artikel 86 luidt als volgt:

„Aanvragen, verklaringen of beroepschriften welke ter uitvoering van de wetgeving van een Lid-Staat binnen een bepaalde termijn moeten worden ingediend bij een autoriteit, een orgaan of een rechterlijke instantie van die Staat, zijn ontvankelijk indien zij binnen dezelfde termijn bij een overeenkomstige autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van een andere Lid-Staat worden ingediend. In dat geval zal de autoriteit, het orgaan of de rechterlijke instantie waarop aldus een beroep wordt gedaan, deze aanvragen, verklaringen of beroepschriften onverwijld doen toekomen aan de bevoegde autoriteit, het bevoegde orgaan of de bevoegde rechterlijke instantie van eerstbedoelde Staat, hetzij rechtstreeks, hetzij door bemiddeling van de bevoegde autoriteiten van de betrokken Lid-Staten".

9. De verwijzingsbeschikking van de National Insurance Commissioner is op 14 september 1979 ter griffie van het Hof ingekomen. Krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door verweerder in het hoofdgeding, te dezen vertegenwoordigd door G. S. Kerrigan, Senior Legal Assistant, Solicitor's Office, Department of Health and Social Security, en door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, te dezen vertegenwoordigd door J. Forman, lid van de juridische dienst, als gemachtigde.

De Raad, te dezen vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur J. Carbery als gemachtigde, heeft zich het recht voorbehouden schriftelijke opmerkingen te maken teneinde de geldigheid van artikel 8 van verordening nr. 574/72 te verdedigen wanneer daaromtrent verdere vragen mochten rijzen en de gronden daarvan in latere processtukken zouden worden uiteengezet.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Het Hof heeft krachtens artikel 95, paragraaf 1, van het Reglement voor de procesvoering bij beschikking van 16 januari 1980 besloten de zaak naar de Tweede kamer te verwijzen.

II — Bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen

De eerste vraag

1. De *Commissie* wijst erop dat de definitie van het begrip „werknemer" in artikel 1, sub a-ii, van verordening nr. 1408/71 spreekt van ieder die verzekerd is tegen een gebeurtenis, doch niet bepaalt dat de betrokkene verplicht verzekerd moet zijn bij het intreden van het risico. Volgens de Commissie moet iemand die zich in de positie van Walsh bevindt dus als werknemer worden aangemerkt wanneer het recht op de gevraagde uitkering afhankelijk is van bijdragen, door of namens haar als werknemer betaald krachtens een verplicht stelsel als bedoeld in genoemd artikel. De Commissie verwijst in dit verband naar r.o. 18 en vooral r.o. 21 van 's Hofs arrest van 29 september 1976 (zaak 17/76, Brack, Jurispr, 1976, blz. 1430).

De Commissie voegt hieraan toe, dat volgens artikel 1, sub c, van verordening nr. 574/72 de in artikel 1 van verordening nr. 1408/71 gegeven definities ook gelden voor verordening nr. 574/72.

2. De *Insurance Officer* merkt op dat iemand „verzekerd is" in de gewone betekenis van het woord, zolang zijn verzekering tegen een bepaald risico blijft lopen.

Het antwoord op de vraag of iemand een werknemer is, hangt ervan af of hij deze hoedanigheid bezat, niet op het tijdstip waarop het risico is ingetreden, doch op het tijdstip waarop de voor verkrijging van de betrokken uitkering in aanmerking te nemen verzekeringsperioden waren vervuld. Deze opvatting vindt steun in de bewoordingen van artikel 2, lid 1, van verordening nr. 1408/71 en in de doelstellingen van de artikelen 48-51 EEG-Verdrag.

De tweede vraag

1. De *Commissie* verwijst voor de samenval van aanspraken op uitkeringen naar artikel 8 van verordening nr. 574/72 en verklaart dat het cumulatiebeginsel slechts van toepassing is wanneer er een reëel en daadwerkelijk recht op de betrokken uitkering bestaat. Zij wijst er in dat verband op, dat wanneer alternatief a) van de vraag mocht worden gekozen, het denkbaar is dat iemand die zowel in staat A als in staat B recht heeft op moederschapsuitkering en die is bevallen in staat B, doch daar niet in aanmerking komt voor de uitkering omdat

de aanvraag te laat is ingediend, op grond van artikel 8 daarvoor ook niet in aanmerking komt in staat A.

2. De *Insurance Officer* betoogt dat artikel 8 ten doel heeft, de betaling van moederschapsuitkeringen te beperken tot de staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden. Volgens hem wordt dit doel bereikt wanneer het Hof op de tweede vraag antwoordt, dat een werknemer die voldoet aan de in de wettelijke regelingen van meer dan één Lid-Staat met betrekking tot de bijdragebetaling gestelde voorwaarden, voor de toepassing van artikel 8 van verordening nr. 574/72 moet worden beschouwd als iemand die „aanspraak kan maken op moederschapsuitkering" ingevolge die wettelijke regelingen, wanneer de aanvraag van deze werknemer krachtens de wettelijke regeling van één dezer staten kan worden toegewezen, ongeacht of deze werknemer ingevolge de wetgeving van de andere Lid-Staten al dan niet wordt uitgesloten van toekenning dezer uitkering.

De derde vraag

1. De *Commissie* wijst erop, dat artikel 1, sub j, van verordening nr. 1408/71 de term, „wetgeving" definieert als volgt: „de ... wetten regelingen, statutaire bepalingen en alle andere uitvoeringsmaatregelen, welke betrekking hebben op de ... takken en stelsels van sociale zekerheid". Daar de verordeningen nrs. 1408/71 en 574/72 verbindend zijn in al hun onderdelen en rechtstreeks toepasselijk zijn, maken zij volgens de Commissie deel uit van het sociale zekerheidsrecht van alle Lid-Staten.

Dit brengt volgens de Commissie mee dat het alternatief a) van de derde vraag moet worden gekozen.

2. De opmerkingen van de *Insurance Officer* gaan in dezelfde richting; hij beroept zich daartoe vooral op het arrest van het Hof van 7 november 1973 (zaak 51/73, Smieja, Jurispr. 1973, blz. 1213).

De vierde vraag

1. Onder verwijzing naar het voorbeeld dat zij voor de tweede vraag heeft gegeven, merkt de Commissie op dat op artikel 8 van verordening nr. 574/72 geen beroep kan worden gedaan in een tijdvak waarin de moederschapsuitkeringen zijn geschorst of krachtens de wettelijke regeling van de Lid-Staat niet verschuldigd zijn, en dat het evenmin van toepassing is wanneer het recht krachtens de wettelijke regeling van een Lid-Staat nog niet is ingegaan of is uitgeput, doch krachtens de wettelijke regeling van een andere Lid-Staat nog wel bestaat.

2. Uitgaande van 's Hofs arresten van 13 juli 1976 (zaak 19/76, Triches, Jurispr. 1976, blz. 1243) en 6 maart 1979 (zaak 100/78, Rossi, Jurispr. 1979, blz. 832, stelt de *Insurance Officer* voor, op de vierde vraag te antwoorden, dat wanneer het recht op moederschapsuitkering in een andere Lid-Staat dan die waar de bevalling heeft plaatsgevonden, niet ontstaat krachtens de nationale wetgeving alleen, of wanneer het bedrag van de moederschapsuitkering lager is dan in de staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden, artikel 8 van verordening nr. 574/72 verzoekster ieder recht op moederschapsuitkering in de eerstgenoemde Lid-Staat ontzegt. Wanneer echter uitsluitend krachtens de nationale wettelijke regeling aanspraak op uitkering bestaat en wanneer de uitkering ho-

ger is dan in de staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden, belet artikel 8 verzoekster slechts in eerstgenoemde Lid-Staat moederschapsuitkering te verkrijgen tot het bedrag dat zou worden toegekend in de staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden.

De vijfde vraag

1. De *Commissie* wijst erop, dat uit 's Hofs rechtspraak blijkt dat voor zover bedoelde uitkeringen beide zijn verkregen op grond van het communautaire stelsel van samentelling, de schorsing op grond van artikel 8 van verordening nr. 574/72 kan worden beschouwd als de tegenhanger van een voordeel dat zonder het gemeenschapsrecht niet zou bestaan. Zij voegt hieraan nog toe, dat zelfs wanneer krachtens de wetgeving van iedere Lid-Staat afzonderlijke aanspraken op moederschapsuitkering bestaan, onafhankelijk van het gemeenschapsrecht, schorsing in de zin van artikel 8 toch nog toelaatbaar is op grond van het fundamentele beginsel dat de betrokkene niet tweemaal hetzelfde risico kan dekken.

De Commissie merkt voorts op, dat wanneer de moederschapsuitkering in de Lid-Staat waar verzoekster niet is bevallen, hoger zijn of worden dan in de staat waar zij is bevallen, eerstgenoemde staat op grond van 's Hofs arrest in zaak 100/78 (Rossi) een aanvullend bedrag moet betalen zodat wordt gewaarborgd dat de werknemer het hoogste van de twee verschuldigde bedragen ontvangt. Voorts zou men kunnen aannemen dat wanneer een niet geschorste aanspraak op uitkeringen in een Lid-Staat later vervalt om redenen van nationaal recht of omdat het is uitgeput, iedere onderliggende aanspraak die krachtens de wetgeving van de andere Lid-Staat kon blijven bestaan, zou herleven.

In verband met de beide, in de twee voorgaande alinea's beschreven situaties, merkt de Commissie ten slotte nog op, dat een werknemer onder de in verordening nr. 1408/71 omschreven omstandigheden enerzijds zijn aanspraak op uitkering kan meenemen naar een andere Lid-Staat en anderzijds in aanmerking kan komen voor andere voordelen die in deze verordening worden toegekend voor andere uitkeringen. Neemt men zonder meer aan dat artikel 8 ongeldig is, dan betekent dit volgens de Commissie dat het nationale recht bepaalt wanneer en in hoeverre twee uitkeringen verschuldigd zijn. Zouden nog geen nationale cumulatiebepalingen inzake buitenlandse moederschapsuitkeringen bestaan, dan zou ongeldigverklaring van artikel 8 de Lid-Staten bovendien er zeer wel toe kunnen brengen op dit gebied initiatieven te gaan ontplooien.

2. De *Insurance Officer* is van mening dat uit het door hem voorgestelde antwoord op de vierde vraag volgt dat artikel 8 van verordening nr. 574/72 slechts geldig is voor zover het een werknemer niet zonder reden de toepassing van een gedeelte van de wetgeving van een Lid-Staat ontzegt. Volgens hem behoeft de geldigheid van artikel 8 in de onderhavige zaak niet te worden onderzocht, nu Walsh niet in aanmerking kwam voor toekenning van de moederschapsuitkering krachtens de wettelijke regeling van het Verenigd Koninkrijk omdat zij zich

in het buitenland bevond. Volgens de Insurance Officer vloeit dit voort uit 's Hofs arrest in zaak 19/76 (Triches) ook wanneer wordt vastgesteld dat de moederschapsuitkering waarop Walsh uit hoofde van de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk recht had, hoger zou zijn dan die welke zij zou ontvangen krachtens de wetgeving van de staat waar zij is bevallen.

De zesde vraag

De *Commissie* en de *Insurance Officer* zijn beiden van mening dat een ontkennende beantwoording van deze vraag zou meebrengen dat het betrokken orgaan zich gedwongen zou zien uitlegging te geven aan de wetgeving van de bevoegde Lid-Staat, en dat aan dit orgaan de rol van beslissend orgaan van de bevoegde betrokken staat zou worden gedelegeerd, zonder dat deze taak hem uitdrukkelijk is toegekend.

De Commissie merkt voorts op dat, ofschoon de aanvraag in feite niet tijdig is ingediend, de bevoegde Lid-Staat wellicht toch bereid is deze in ontvangst te nemen, bij voorbeeld wanneer er gegronde redenen voor de vertraging bestaan. Zij voegt hieraan toe dat tegen iedere weigering van de bevoegde autoriteit om de aanvraag in ontvangst te nemen, in de bevoegde staat beroep kan worden ingesteld. Volgens de Commissie is het daarom onaanvaardbaar dat een migrerende werknemer op grond van een besluit van een tusseninstantie van deze mogelijkheid wordt beroofd.

III — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 6 maart 1980 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door de National Insurance Officer, te dezen vertegenwoordigd door G. S. Kerrigan, Senior Legal Assistant Solicitor bij het Department of Health and Social Security, en de Commissie, te dezem vertegenwoordigd door J. Forman, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde.

De Insurance Officer heeft verklaard, zich voor het antwoord op de tweede vraag te willen aansluiten bij de opmerkingen van de Commissie.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 27 maart 1980 conclusie genomen.

In rechte

1 Bij beschikking van 11 september 1979, ingekomen ten Hove op 14 september daaropvolgende, heeft de National Insurance Commissioner te Londen krachtens artikel 177 EEG-Verdrag zes vragen gesteld over de uitlegging en de geldigheid van een aantal bepalingen van 's Raads verordeningen nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB L 149 van 1971, blz. 2), en nr. 574/72 van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening nr. 1408/71 (PB L 74 van 1972, blz. 1). Deze vragen zijn gesteld in het

kader van een geding betreffende moederschapsuitkeringen, verschuldigd aan Margaret Walsh, die afwisselend in het Verenigd Koninkrijk en in de Republiek Ierland heeft gewerkt en die, na op 31 juli 1975 in Ierland te zijn bevallen, zich op 21 augustus daaropvolgende metterwoon in het Verenigd Koninkrijk heeft gevestigd.

2 Hoewel zij blijkens de verstrekte informatie voldeed aan de voorwaarden voor toekenning van moederschapsuitkering in Ierland, heeft Walsh daar geen aanvraag ingediend. Daarentegen heeft zij na haar terugkeer in het Verenigd Koninkrijk op 3 oktober 1975 bij de Britse Insurance Officer een moederschapsuitkering krachtens de Britse wetgeving aangevraagd. Ofschoon Walsh voldeed aan de terzake van bijdragebetaling gestelde voorwaarden om in aanmerking te komen voor een verlaagde uitkering, werd haar aanvraag door de Insurance Officer afgewezen, op grond dat de aanvraag zonder geldige reden niet binnen de voorgeschreven termijn was ingediend.

3 Nadat haar beroep tegen deze beslissing door het „local tribunal" was verworpen, stelde Walsh hoger beroep in bij de National Insurance Commissioner. Tijdens de procedure voor deze instantie zijn een aantal vragen gerezen over de toepassing van de gemeenschapsregeling in het onderhavige geval, waarop de National Insurance Commissioner besloot de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie krachtens artikel 177 EEG-Verdrag te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„1. Is iemand die voldoet aan de in een Lid-Staat (in casu het Verenigd Koninkrijk) met betrekking tot bijdragebetaling gestelde voorwaarden voor het recht op een (in casu verlaagde) moederschapsuitkering gedurende het gehele tijdvak waarvoor de uitkering in dat land wordt gevraagd, een ‚werknemer' in de zin van a) verordening (EEG) nr. 1408/71 en b) verordening (EEG) nr. 574/72, ook al heeft de betrokkene over dat tijdvak geen bijdragen betaald en was zij daartoe ook niet verplicht?

2. Moet een werknemer die voldoet aan de in de wettelijke regeling van meer dan één Lid-Staat (in casu het Verenigd Koninkrijk en de Republiek Ierland) met betrekking tot bijdragebetaling gestelde voorwaarden voor het recht op een (volledige of verlaagde) moederschapsuitkering, voor de toepassing van artikel 8 van verordening nr. 574/72 worden beschouwd als iemand die aanspraak kan maken op moederschapsuitkeringen ingevolge die wettelijke regelingen,

   a) ongeacht of deze werknemer ingevolge de wetgeving van een of meer dezer Lid-Staten niet in aanmerking komt voor die uitkeringen wegens het te laat indienen van de aanvraag of om andere redenen, of

   b) alleen wanneer krachtens de wetterlijke regeling van al die Lid-Staten de aanvraag van die werknemer moet worden toegewezen?

3. Moet de verwijzing in artikel 8 van verordening nr. 574/72 naar ‚de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten' aldus worden opgevat, dat zij a) mede, of b) niet betrekking heeft op de EEG-verordeningen?

4. Indien een werknemer aanspraak kan maken op moederschapsuitkering krachtens de wetgeving van meer dan één Lid-Staat in de zin van artikel 8 van verordening nr. 574/72, sluit dan de bepaling van dat artikel, dat deze prestaties uitsluitend worden toegekend krachtens de wettelijke regeling van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de bevalling heeft plaatsgehad (in casu de Republiek Ierland), de mogelijkheid uit dat verzoekster moederschapsuitkeringen ontvangt in Lid-Staten waar de bevalling niet heeft plaatsgevonden (in casu het Verenigd Koninkrijk),

   a) uitsluitend met betrekking tot het tijdvak waarvoor verzoekster aanspraak kan maken op moederschapsuitkeringen krachtens de wettelijke regeling van de Lid-Staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden, of

   b) met betrekking tot alle moederschapsuitkeringen in verband met die bevalling in die Lid-Staten waar de bevalling niet heeft plaatsgevonden?

5. Is bedoeld artikel 8, voor zover daardoor verzoeksters aanspraak op moederschapsuitkering in de Lid-Staten waar de bevalling niet heeft plaatsgevonden, wordt uitgesloten, rechtsgeldig en niet onrechtmatig?

6. Zijn de bepalingen van artikel 68 van verordening nr. 1408/71 inzake het doorzenden van aanvragen aan de bevoegde autoriteiten, van toepassing met betrekking tot een aanvraag die — om te voldoen aan de wettelijke regeling van één Lid-Staat (in casu de Republiek Ierland) — binnen een bepaalde termijn had moeten worden ingediend bij een autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van die staat, doch die na die termijn is ingediend bij een overeenkomstige autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van een andere Lid-Staat (in casu het Department of Health and Social Security, te London, Verenigd Koninkrijk)?"

4 Terwijl de eerste, derde en zesde vraag bepalingen of uitdrukkingen van algemene aard betreffen, hebben de tweede, vierde en vijfde vraag betrekking op specifieke vraagstukken en moeten zij worden onderzocht in het licht van de doelstellingen van de betrokken uitkeringen. Het lijkt daarom aangewezen, achtereenvolgens deze twee groepen vragen te behandelen.

De eerste, derde en zesde vraag

5 In wezen gaat het bij de eerste vraag hierom, of de zinsnede „ieder die ... verplicht verzekerd is" in de omschrijving van de term „werknemer" in artikel 1, sub a-ii, van verordening nr. 1408/71 — welke omschrijving ook geldt in het kader van verordening nr. 574/72 —, onderstelt dat de verplichte bijdragen nog worden betaald op het tijdstip waarop de verzekerde gebeurtenis intreedt, dan wel of het voldoende is dat de betrokkene volgens de toepasselijke wetgeving op dat tijdstip nog verzekerd is op grond van door hem vroeger als werknemer betaalde, verplichte bijdragen. Deze vraag stelt zich niet anders indien men tevens zien naar het gestelde in bijlage V, letter I, eerste alinea, bij verordening nr. 1408/71, waarin — met verwijzing naar genoemde bepaling en naar de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk — als werknemer wordt aangemerkt „een ieder die als loontrekkende bijdragen moet storten". In zijn arrest van 29 september 1976 (zaak 17/76, Brack, Jurispr. 1976, blz. 1430) heeft het Hof immers reeds overwogen, dat bedoelde bepaling geenszins een beperking inhoudt van de in artikel 1, sub a, der ver-

ordening gegeven omschrijving van de term „werknemer", maar er uitsluitend op is gericht de draagwijdte van het onder ii gestelde te preciseren met het oog op de Britse wettelijke regeling, zodat degenen die onder de omschrijving van de verordening vallen, als zodanig kunnen worden onderkend door de wijze waarop het Britse stelsel wordt beheerd en gefinancierd.

6 Zoals in voornoemd arrest van 29 september 1976 eveneens werd overwogen, is verordening nr. 1408/71 blijkens sommige harer bepalingen van toepassing op bepaalde categorieën van personen die op het tijdstip waarop het risico zich verwezenlijkt, arbeidsrechtelijk niet als „loontrekkenden" zijn te beschouwen. Het zou in strijd zijn met de geest van deze bepalingen en met een van de belangrijkste doelstellingen van de verordening — namelijk de werknemers die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, de verworven rechten en voordelen te waarborgen — om, door een enge uitlegging van de omschrijving van het begrip „werknemer", van het toepassingsgebied van de verordening alle andere gevallen uit te sluiten waarin, volgens de betrokken wetgeving, de verzekering het risico van de verzekerde blijft dekken, ook wanneer deze niet meer gehouden is bijdragen te betalen.

7 Op de eerste vraag moet derhalve worden geantwoord, dat degene die uit hoofde van voordien verplicht betaalde bijdragen, krachtens de wettelijke regeling van een Lid-Staat aanspraak kan maken op onder verordening nr. 1408/71 vallende uitkeringen, zijn hoedanigheid van „werknemer" in de zin van de verordeningen nrs. 1408/71 en 574/72 niet verliest om de enkele reden dat hij op het tijdstip waarop de verzekerde gebeurtenis intrad, geen bijdragen meer betaalde en daartoe ook niet verplicht was.

8 De term „wetgeving", waarvan in de derde vraag uitlegging wordt gevraagd, komt in tal van bepalingen van beide verordeningen voor. Zo komt hij voor onder de in artikel 1 van verordening nr. 1408/71 gegeven definities voor de toepassing van de verordening. Ook al wordt het in deze vraag opgeworpen uitleggingsprobleem in deze definitie niet uitdrukkelijk beantwoord, toch brengt het bestaan van een dergelijke algemene bepaling mee dat het antwoord zoveel mogelijk op een uniforme uitlegging moet zijn gebaseerd. In zijn arrest van 7 november 1973 (zaak 51/73, Smieja, Jurispr. 1973, blz. 1213) heeft het Hof het begrip wettelijke regeling, zoals dit voorkomt in artikel 10, lid 1, van verordening nr. 1408/71, uitgelegd in die zin, dat het mede de bepalingen van gemeenschapsrecht op het in lid 1 bedoelde gebied

omvat. Het Hof overwoog hiertoe onder meer, dat de onderhavige rechten veelal niet uit de nationale wettelijke regeling alleen voortvloeien, doch uit deze regeling in samenhang met de gemeenschapsregeling. Deze overweging geldt ook voor de onderhavige zaak. De noodzaak van een beperkende regel zoals die van artikel 8 van verordening nr. 574/72, vindt immers juist haar verklaring in de uitbreiding van de rechten van de betrokkene, welke voortvloeit uit andere bepalingen van beide verordeningen.

9 Op de derde vraag moet derhalve worden geantwoord, dat de zinsnede „krachtens de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten" in artikel 8 van verordening nr. 574/72 aldus moet worden opgevat, dat zij mede betrekking heeft op de bepalingen van de gemeenschapsverordeningen.

10 In de zesde vraag wordt in wezen gevraagd of de verplichting, neergelegd in de tweede zin van artikel 86 van verordening nr. 1408/71, ingevolge waarvan de autoriteit van een andere Lid-Staat dan die waar de bevoegde autoriteit zich bevindt, gehouden is de bij hem ingediende aanvragen door te zenden aan de bevoegde autoriteit, ook bestaat wanneer de aanvraag wordt ingediend na het verstrijken van de termijn, voorzien in de wetgeving van de bevoegde autoriteit.

11 Deze uitleggingsvraag houdt verband met de verwijzing in de tweede zin van artikel 86 naar de eerste zin van dit artikel, die enkel betrekking heeft op het geval dat de aanvraag is ingediend binnen de termijn die door de wettelijke regeling van het land van de bevoegde autoriteit is voorzien. Artikel 86 verleent de autoriteit bij wie de aanvraag is ingediend, niet de bevoegdheid de ontvankelijkheid daarvan te toetsen aan de wetgeving van het land van de bevoegde autoriteit. Deze laatste heeft te bepalen of de aanvraag tijdig is ingediend, rekening houdend met het bepaalde in de eerste zin van artikel 86. De autoriteit bij wie de aanvraag is ingediend, moet de aanvraag derhalve doorgeven aan de bevoegde autoriteit, overeenkomstig het bepaalde in de tweede zin van genoemd artikel.

12 Het antwoord op de zesde vraag moet derhalve luiden, dat artikel 86 van verordening nr. 1408/71 moet worden uitgelegd in die zin, dat wanneer een

aanvraag, verklaring of beroepschrift wordt ingediend bij een autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van een andere Lid-Staat dan die krachtens wiens wetgeving de uitkering moet worden toegekend, deze autoriteit, dit orgaan of deze rechterlijke instantie niet bevoegd is de ontvankelijkheid van bedoelde aanvraag, verklaring of beroepschrift te beoordelen. Deze bevoegdheid komt bij uitsluiting toe aan de autoriteit, het orgaan of de rechterlijke instantie van de Lid-Staat krachtens wiens wetgeving de uitkering moet worden toegekend en waaraan de aanvraag, de verklaring of het beroepschrift in elk geval moet worden doorgezonden.

De tweede, vierde en vijfde vraag

13 Met de tweede en de vierde vraag wordt beoogd meer duidelijkheid te verkrijgen omtrent het toepassingsgebied van artikel 8 van verordening nr. 574/72 met betrekking tot moederschapsuitkeringen van het type dat hier in geding is, terwijl de vijfde vraag de geldigheid betreft van artikel 8, zoals dit in antwoord op de beide andere vragen zal worden uitgelegd.

14 Artikel 8 van verordening nr. 574/72 luidt als volgt:

„Indien een werknemer of een lid van zijn gezin aanspraak kan maken op prestaties bij moederschap krachtens de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten, worden deze prestaties uitsluitend toegekend krachtens de wettelijke regeling van de staat op het grondgebied waarvan de bevalling heeft plaatsgevonden, of indien de bevalling niet op het grondgebied van één dezer Lid-Staten heeft plaatsgevonden, uitsluitend krachtens de wettelijke regeling van de Lid-Staat waaraan deze werknemer laatstelijk onderworpen is geweest".

15 Deze bepaling bevat een voorschrift ter uitvoering van artikel 12 van verordening nr. 1408/71, dat onder het „Non-cumulatie van uitkeringen" in lid 1 *onder meer* bepaalt, dat krachtens deze verordening „geen recht kan worden verkregen of gehandhaafd op verscheidene uitkeringen van dezelfde aard welke betrekking hebben op een zelfde tijdvak van verplichte verzekering". Hoewel artikel 8 van verordening nr. 574/72 naar de letter een voorschrift betreffende de toepasselijke wet is, valt het bijgevolg ook binnen het kader van de bepalingen die volgens de zevende overweging van verordening nr. 1408/71 ten doel hebben ongerechtvaardigde cumulaties te voorkomen.

16 De in het hoofgeding omstreden uitkeringen worden toegekend gedurende een bepaalde periode vóór en na de bevalling. Hoewel de duur van deze periode en het per week op per dag toegekende bedrag van staat tot staat verschillen, berust de toekenning van de uitkeringen op dezelfde grondgedachte, namelijk de bescherming van moeder en kind. De moeder moet een tijd lang rust of verlof genieten en de betaalde uitkeringen dienen althans ten dele ter vervanging van het loon dat zij gedurende deze periode eventueel zou hebben ontvangen.

17 Het is in het licht van deze doelstellingen dat de vragen inzake het toepassingsgebied van artikel 8 moeten worden beantwoord. Cumulatie van uitkeringen treedt slechts op voor zover een aanvraag om uitkeringen inderdaad kan worden ingewilligd door toepassing van de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten. Zou men aan artikel 8 een ruimere toepassing geven, dan zou dit inderdaad, zoals de Commissie terecht heeft opgemerkt, in gevallen als het onderhavige ertoe kunnen leiden dat de betrokkenen in het geheel geen uitkeringen ontvangt. Een dergelijk resultaat van een anti-cumulatieregel zou in strijd zijn met de doelstellingen van de verordeningen. Dezelfde overwegingen, en inzonderheid de tekst van genoemd artikel 12 van verordening nr. 1408/71, pleiten voor alternatief a) van de vierde vraag, betreffende het probleem dat voortvloeit uit het verschil in de uitkeringsperioden volgens de wettelijke regelingen der Lid-Staten. Dit alternatief kan er inderdaad toe leiden dat iemand die het maximum recht dat wordt toegekend door de Lid-Staat waar de bevalling heeft plaatsgevonden, heeft uitgeput, voor een verdere periode uitkeringen ontvangt krachtens een andere wettelijke regeling waaraan zij onderworpen is geweest en die, ter bescherming van moeder en kind, een langere verlofperiode toestaat. Dit resultaat kan evenwel niet worden aangemerkt als „ongerechtvaardigde cumulatie" en waar een uitdrukkelijke bepaling dienaangaande ontbreekt, kan niet worden aangenomen dat het door artikel 8 van verordening nr. 574/72 wordt verboden.

18 Op de tweede en vierde vraag moet derhalve worden geantwoord, dat artikel 8 van verordening nr. 574/72 moet worden uitgelegd in die zin, dat het slechts van toepassing is voor zover aan de aanvraag van de betrokkene in

feite kan worden voldaan door toepassing van de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten, en uitsluitend met betrekking tot het tijdvak waarover de aanvrager krachtens de in dat artikel aangewezen wettelijke regeling aanspraak op uitkeringen kan maken.

19 De in de vijfde vraag uitgedrukte twijfel over de geldigheid van artikel 8 betreft alleen het geval waarin dit artikel ertoe zou leiden dat de aanvrager wordt uitgesloten van uitkeringen in een andere Lid-Staat dan die waar de bevalling heeft plaatsgevonden. Deze vraag vindt haar verklaring in de onzekerheid over de uitlegging van artikel 8, waarvan de verwijzende rechter in de tweede en vierde vraag doet blijken. Gelet evenwel op de oplossingen die in antwoord op die vragen zijn gegeven, zou bedoeld geval zich enkel voordoen wanneer de andere bepalingen van verordening nr. 1408/71, bij niettoepasselijkheid van artikel 12 van deze verordening en artikel 8 van verordening nr. 574/72, tot kennelijk ongerechtvaardigde cumulatie van uitkeringen zouden hebben geleid.

20 Op deze vraag kan derhalve worden geantwoord, dat bij onderzoek van de gestelde vragen niet is gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid van artikel 8 van verordening nr. 574/72 kunnen aantasten.

Kosten

De kosten door de Raad en de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

uitspraak doende op de door de National Insurance Commissioner bij beschikking van 11 september 1979 gestelde vragen, verklaart voor recht:

1. 's Raads verordeningen nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en nr. 574/72 van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van verordening nr. 1408/71, moeten aldus worden uitgelegd, dat degene die uit hoofde van voordien verplicht betaalde bijdragen, krachtens de wettelijke regeling van een Lid-Staat aanspraak kan maken op onder verordening nr. 1408/71 vallende uitkeringen, zijn hoedanigheid van „werknemer" in de zin van de twee genoemde verordeningen niet verliest om de enkele reden dat hij op het tijdstip waarop de verzekerde gebeurtenis intrad, geen bijdragen meer betaalde en daartoe niet verplicht was.

2. De zinsnede „krachtens de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten" in artikel 8 van verordening nr. 574/72 moet aldus worden verstaan, dat zij mede betrekking heeft op de bepalingen van de gemeenschapsverordeningen.

3. Artikel 86 van verordening nr. 1408/71 moet worden uitgelegd in die zin, dat wanneer een aanvraag, verklaring of beroepschrift wordt ingediend bij een autoriteit, orgaan of rechterlijke instantie van een andere Lid-Staat dan die krachtens wiens wetgeving de uitkering moet worden toegekend, deze autoriteit, dit orgaan of deze rechterlijke instantie niet bevoegd is de ontvankelijkheid van bedoelde aanvraag, verklaring of beroepschrift te beoordelen. Deze bevoegdheid komt bij uitsluiting toe aan de autoriteit, het orgaan of de rechterlijke instantie van de Lid-Staat krachtens wiens wetgeving de uitkering moet worden toegekend en waaraan de aanvraag, de verklaring of het beroepschrift in elk geval moet worden doorgezonden.

4. Artikel 8 van verordening nr. 574/72 moet worden uitgelegd in die zin, dat het slechts van toepassing is voor zover aan de aanvraag van betrokkene in feite kan worden voldaan door toepassing van de wettelijke regelingen van twee of meer Lid-Staten, en uitsluitend met be-

trekking tot het tijdvak waarover de aanvrager krachtens de in dat artikel aangewezen wettelijke regeling aanspraak op uitkeringen kan maken.

5. **Bij onderzoek van de gestelde vragen is niet gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid van artikel 8 van verordening nr. 574/72 kunnen aantasten.**

Touffait Pescatore Due

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 22 mei 1980.

De griffier
A. Van Houtte

De president van de Tweede kamer
A. Touffait

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL F. CAPOTORTI VAN 27 MAART 1980 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

1. De onderhavige zaak betreft de uitlegging van twee bepalingen van verordening nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en voorts — in verscheidene opzichten — van artikel 8 van verordening nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van genoemde verordening nr. 1408/71. Bovendien wordt een vraag gesteld omtrent de geldigheid van laatstgenoemde bepaling, en met name of zij in overeenstemming is met artikel 51 EEG-Verdrag.

De feiten kunnen worden samengevat als volgt.

Verzoekster in het hoofdgeding, mevrouw Margaret Walsh, die als werkneemster is begonnen in het Verenigd Koninkrijk, was sedert 21 juli 1967 aangesloten bij het Britse stelsel van sociale zekerheid. Van augustus 1973 tot januari 1974 werkte zij in de Republiek Ierland en betaalde zij bijdragen voor de Ierse sociale verzekeringen. Daarna

1 — Vertaald uit het Italiaans.